

ДИЈАСПОРА

2023

Важна напомена: Документ користите искључиво као помоћни документ приликом припреме предлога пројекта. Одговори Фонда за науку Републике Србије односе се на конкретно питање и подразумевају важење свих обавеза и услова дефинисаних у документу **Програм подршке сарадњи са српском научном дијаспором – Заједнички истраживачки пројекти (ДИЈАСПОРА 2023) - Акт о циљевима, начину реализације и условима финансирања пројекта. Фонд за науку Републике Србије не сноси одговорност за погрешну интерпретацију одговора из овог документа.**

Сви појмови употребљени у овом документу у мушком граматичком роду, обухватају мушки и женски род лица на која се односе.

Отворена врата – 8. март 2024. године

Р.бр.	Питање	Тема	Одговор
1.	Да ли вођа пројектног тима из дијаспоре мора бити ангажован током трајања читавог пројекта?	Услови за вођу тима из дијаспоре	<p>Акт програма ДИЈАСПОРА 2023 не дефинише ограничења у погледу броја месеци ангажовања чланова пројектног тима ван Републике Србије, укључујући и вођу тима из дијаспоре.</p> <p>Потребно је да руководилац пројекта и чланови пројектног тима приликом израде предлога пројекта дефинишу ангажовање свих чланова пројектног тима у складу са потребама пројекта, а ради успешне реализације пројекта.</p> <p>Важно је нагласити да према прописаним правилима програма ДИЈАСПОРА 2023, члан тима на пројекту не може да буде предвиђен са укупним ангажовањем од 0 ефективних месеци.</p> <p>Ангажовање свих чланова пројектног тима, као саставни део предлога пројекта, ће бити предмет евалуације од стране рецензента.</p>
2.	Да ли се под дијаспором која би учествовала у овом пројекту могла подразумевати група истраживача српског порекла у НИО у суседним државама Републике Србије (Босна и Херцеговина, Хрватска, Црна Гора, Словенија, Северна Македонија)?	Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)	<p>Појам дијаспора у овом програму не обухвата територију бивше Југославије. Чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023 дефинисано је да се припадницима дијаспоре сматрају држављани Републике Србије који живе у иностранству, припадници српског народа који су исељеници, као и њихови потомци. Поседовање држављанства Републике Србије није искључиво услов за чланове тима из Дијаспоре.</p>

Отворена врата – 8. март 2024. године

3.	Да ли чланови тима из дијаспоре треба да испуњавају исте услове као и вођа тима у смислу врсте уговора, звања и титуле?	Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)	<p>Услови за чланове тима из друге групе дефинисани су чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023. Тако, истраживач из дијаспоре који је вођа пројектног тима ван Републике Србије треба да испуни следеће услове:</p> <ul style="list-style-type: none"> • има научни назив доктора наука, објављене научне радове и друге научноистраживачке резултате, а које укупним научним радом показује да је квалификован за самосталан научноистраживачки рад; • изабран је у научно звање или еквивалентно наставно звање по прописима о високом образовању, према прописима државе у којој је запослен; • запослен је и биће запослен за време трајања пројекта у научноистраживачкој организацији у иностранству. <p>Остали чланови друге групе могу да буду истраживачи из дијаспоре или иностранци истраживачи запослени у истој НИО у иностранству као и вођа групе ван Републике Србије. На остале чланове тиме из друге групе се не односи услов да имају научно звање или еквивалентно наставно звање, према прописима државе у којој су запослени.</p> <p>Запослење на истраживачкој позицији осталих чланова пројектног тима из друге групе се доказује прилагањем изјаве F5 SRO Statement.</p>
4.	Да ли вођа и чланови тима из дијаспоре могу да учествују на више предлога пројеката у оквиру овог јавног позива?	Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)	<p>Вођа тима из дијаспоре, као и остали чланови тима из друге групе могу да учествују на више од једног предлога пројекта у оквиру овог позива. Акт програма ДИЈАСПОРА 2023 не дефинише ограничење у погледу конкурсања истраживача из дијаспоре, односно чланова тима ван Републике Србије (друга група) на више предлога пројеката у оквиру јавног позива на програм ДИЈАСПОРА 2023.</p>

Отворена врата – 8. март 2024. године

5.	За реализацију пројекта из програма ДИЈАСПОРА 2023 планирано је учешће члана пројектног тима са ангажовањем од 10% који је тренутно ангажован на пројекту у оквиру програма ПРИЗМА са 20%. На оба пројекта планирано је ангажовање током целокупног трајања пројеката. Да ли је приликом пријаве пројекта потребно доставити сагласност руководиоца пројекта са програма ПРИЗМА, с обзиром на то да су усклађени % ангажовања за колегиницу и не превазилазе дозвољених 30%?	Учествовање на више програма/пројеката Фонда за науку РС	Уколико, у случају да пројекат у оквиру позива ДИЈАСПОРА 2023 буде усвојен за финансирање, не дође до потребе за мењањем члана тима пројекта у оквиру програма ПРИЗМА због прекорачења прописаног процента ангажовања, није потребно да се приликом предаје предлога пројекта достави сагласност руководиоца пројекта у оквиру програма ПРИЗМА.
6.	У Акту програма није децидно наведено да ли инострани научници/истраживачи могу бити ангажовани као експерти на пројекту. Да ли они спадају у категорију других по Акту, и да ли се могу ангажовати на пројекту?	Учешће спољних сарадника на пројекту	Учешће иностраних спољних сарадника дефинисано је чланом 10. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023. Као инострани спољни сарадници могу бити укључени и технолози, инжењери, предузетници и други експерти који могу утицати на успех пројекта и имају више од 5 година релевантног искуства из теме области пројекта. Као спољни сарадници на пројекту могу бити ангажовани инострани научници/истраживачи. Спољни сарадници немају права на новчану надокнаду за рад на пројекту, али се из средстава пројекта могу финансирати трошкови путовања и боравка у Србији зарад пројектних активности и размене знања.

Отворена врата – 8. март 2024. године

7.	Страни партнер ће помоћи пројекат тако што ће фабриковати уређаје. Овај процес је захтеван, нема га код нас у земљи и доста кошта, може се прецизно проценити колико. Да ли се ова врста подршке може сматрати суфинансирањем пројекта?	Учешће домаћих и иностраних партнера из привреде на пројекту	<p>У складу са чланом 11. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, подршка од стране партнера из привреде се реализује у виду финансијског суфинансирања од стране привреде (препоручљиво), или подршке у виду других ресурса попут опреме, потрошног материјала, података, расположиве инфраструктуре за потребе реализације пројекта, или потребне додатне експертизе за реализацију одговарајућих активности.</p> <p>Партнери из привреде могу да дају допринос пројекту у виду in kind поршке. У овом случају, потребно је да у обрасцу F1a Project description part A, појасните врсту и обим доприноса партнера, као и значај њиховог доприноса. Сврха и оправданост укључења партнера из привреде ће бити предмет оцене рецензената у фази евалуације пројектних предлога.</p> <p>Са партнерима из привреде се потписује конзорцијумски уговор о партнерству чија је садржина одређена чланом 11. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023. Конзорцијумским уговором се уређује врста подршке, права и обавезе које се односе на резултате пројекта и посебно описује: улогу и интелектуални, финансијски и било који други допринос партнера, договор о власништву над интелектуалном својином који се примењују на резултатима произашлим из пројекта, као и обавезу да уговор о партнерству неће ометати руководиоца пројекта да изврши своје обавезе сагласно уговору са Фондом за науку.</p> <p>Овај уговор се прилаже приликом подношења предлога пројекта.</p>
----	---	--	---

Отворена врата – 8. март 2024. године

8.	Да ли је довољан Letter of support/Letter of intent од субјекта из привреде, као и да ли учесници из привреде могу да буду искључиво доо правна лица или и предузетници?	Учешће домаћих и иностраних партнера из привреде на пројекту	<p>Партнери на пројекту могу бити компаније из Србије или иностранства, као и друга правна лица која су релевантна за реализацију теме пројекта.</p> <p>Предузетници немају статус правног лица, те се не могу сматрати партнерима из привреде на пројекту у оквиру овог јавног позива.</p> <p>Уколико је на пројекат укључен партнер из привреде, приликом подношења предлога пројекта, потребно је приложити конзорцијумски уговор. Овај уговор не може да буде замењен са Letter of support/Letter of intent.</p> <p>Фонд за науку није у могућности да у фази отвореног јавног позива даје мишљење или процењује испуњеност услова потенцијалних партнера на пројекту.</p>
9.	С обзиром на то да пројекат којим аплицирамо великим делом подразумева теренски и експериментални рад за који наша НИО има запосленог техничког сарадника распоређеног на тим пословима, да ли је и на који начин могуће његово ангажовање на пројекту како би му се исплатиле дневнице и путни трошкови и евентуално ауторски хонорар?	Дозвољени и недозвољени трошкови	<p>Чланом 22. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023 дефинисано је да у дозвољене трошкове спада и Накнада НИО за административне и друге трошкове у вези са пројектом.</p> <p>У оквиру ове категорије могуће је буџетирање техничког или помоћног особља НИО које треба да буде обрачунато на основу њихове зараде коју примају у НИО у моменту подношења предлога, скалирано на проценат њиховог месечног ангажовања на пројектним активностима.</p>
10.	У оквиру буџетске категорије Services and subconstructing планирани трошкови услуге извођења анализа плаћали би се преко девизног рачуна НИО директно институцији у земљи ЕУ (уз тендер, уговор и сл.) где би се услуга извела. Да ли Фонд за науку може за такву врсту трошка дати препоруку или неки сличан писани документ ослобођења од ПДВ-а у Србији?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>У складу са правилима програма, цене се планирају и исказују са ПДВ-ом. Није могуће приказати трошкове без ПДВ-а.</p> <p>Фонд за науку није у могућности да изда препоруку или документ на основу кога би се набавка ослободила од пореза.</p>

Отворена врата – 8. март 2024. године

11.	Да ли укупни трошкови Personnel категорије могу да износе 61% од целокупног буџета, односно да ли постоји препорука колико процентуално трошкови ове категорије могу да учествују у укупном буџету?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>Акт програма ДИЈАСПОРА 2023 не дефинише ограничења у погледу учествовања трошкова накнада члановима пројектног тима у укупном буџету пројекта.</p> <p>Накнаде члановима пројектног тима се одређују у складу са звањем и процентом ангажовања на пројекту на месечном нивоу, а према максимално одређеном нето месечним накнадама за учешће на пројекту које су дефинисане у документу „Висина накнаде (зарада и хонорара) истраживача који се финансирају кроз програме Фонда за науку Републике Србије“, који је објављен на сајту Фонда за науку (члан 17. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023).</p> <p>Ови трошкови ће, као и комплетан буџет пројекта, бити предмет евалуације.</p>
12.	Да ли се истраживачима из Друге групе, било вођи тима ван Републике Србије или осталим члановима другог тима, може, осим путних трошкова доласка у Србију, надокнадити и ангажовање на одржавању вишедневне обуке/радионице ради подизања капацитета чланова тима из Србије, по основу уговора о делу, а да се таква активност финансира са буџетске категорије трошкови услуга и подизвођача?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>Трошкови доласка чланова тима из Друге групе у Републику Србију и боравка до највише два месеца зарад реализације пројектних активности се могу комбиновати на следећа два начина:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. категорија Трошкови путовања - за финансирање превоза на релацији земља запослења - Република Србија, смештаја и боравка (дневница); 2. категорија Трошкови путовања - за финансирање превоза на релацији земља запослења - Република Србија и категорија Трошкови услуга и подизвођача - за финансирање рада и ангажовања на реализацији пројектних активности и размену знања за време боравка у Републици Србији по основу уговора о раду/делу који је склопљен између НИО учеснице пројекта из Републике Србије и једног или више чланова тима из Друге групе који су ангажовани по овом основу.

Отворена врата – 8. март 2024. године

13.	Да ли можете дати неки оквирни предлог или минимални износ који је потребно планирати за спољну ревизију?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>Трошак спољне (екстерне) ревизије спада у категорију обавезних трошкова и припада категорији Индиректних трошкова. Индиректни трошкови могу да износе максимално 20% од укупно планираних трошкова накнаде члановима пројектног тима и трошкова набавки.</p> <p>Приликом састављања буџета потребно је да урадите одговарајуће истраживање тржишта и информишете се о реалним ценама, укључујући и ценама ревизије пројекта. На основу тога планирате трошак спољне ревизије.</p> <p>Спољну ревизију може вршити независно правно лице које је лиценцирано за послове екстерне ревизије. Листу лиценцираних ревизора можете пронаћи на сајту Коморе овлашћених ревизора.</p>
14.	Да ли у оквиру одељка Table 3.1f: Summary of staff effort недостаје табела?	F1a Project description part A	У оквиру одељка Table 3.1f потребно је да у форми наратива опишете кључне аспекте гантограма, наглашавајући како се укупни напори тима распоређују између чланова тима, а у складу са предложеним планом реализације, трајањем ангажовања чланова тима, и њихове одговорности.
15.	На шта се односи WP lead SRO и где треба навести, није јасно на основу реченице: "Description of work, lead SRO (where appropriate, broken down into tasks), WP lead SRO and role of participants" у оквиру Table 3.1b. Work package description, имајући у виду да се координатори радних пакета наводе у Table 3.1a. List of work packages?	F1a Project description part A	У табели 3.1.а потребно је да се унесу основне информације о радним пакетима на пројекту, што укључује и информацију о WP Lead SRO за сваки радни пакет. У оквиру табеле 3.1.б, одељка Description of work, потребно је образложити улогу НИО која је задужена за дати радни пакет (Lead SRO) и осталих НИО укључених у реализацију радног пакета, као и њихов допринос успешној реализацији радног пакета.

Отворена врата – 8. март 2024. године

16.	У одељку 3.1 Work plan and resources, ставка "a list of deliverables" препоручује се да се у план рада укључи и "data management plan". На које податке се односи ова препорука? На резултате пројекта или нешто друго? У Акту програма, у члану 57, последњи став, помињу се "примарни подаци прикупљени током реализације пројекта", којима треба обезбедити отворен приступ ("open data"). Није јасно шта су "примарни подаци" и да ли се на њих односи "data management".	F1a Project description part A	<p>Образац се попуњава у складу са планом и потребама пројекта, а у складу са Актом програма ДИЈАСПОРА 2023 и Упутством за припрему и пријаву пројектата.</p> <p>Одговорност Руководиоца пројекта и чланова пројектног тима је да предлог пројекта сачине на начин који најбоље приказује план, циљеве и резултате истраживања.</p>
17.	Шта се подразумева под Person-Months у табели 3.1а и који број месеци треба овде уписати јер и у Gantt Chart-у такође не постоји број ефективних месеци по сваком радном пакету већ само total effective person-months и subtotal effective person-months за сваку истраживачку групу.	F1a Project description part A	<p>Колона Person-Months у табели 3.1а у оквиру обрасца F1a Project description part A, односи се на све учеснике у оквиру сваког засебног WP, односно у наведену колону се уноси број ефективних месеци ангажовања на пројектним активностима у оквиру датог радног пакета за све чланове тима укључене у тај радни пакет укупно.</p> <p>У образац гантаграма се уносе ефективни месеци за све чланове пројектног тима појединачно, а у складу са месечним ангажовањем на пројекту.</p>

Отворена врата – 8. март 2024. године

18.	<p>Да ли су у табели 3.1.а "Total calendar months of WP duration" заправо разлика почетног и крајњег месеца, а не укупни број месеци по истраживачу? Да ли се у истој табели под пољем "Person-Months" сабирају укупни месеци свих истраживача који се ангажују у том радном задатку?</p>	F1a Project description part A	<p>У поље Total calendar months of WP duration у табели 3.1а, потребно је да се унесе број календарских месеци потребних за имплементацију, односно трајање сваког радног пакета.</p> <p>У оквиру исте табеле, у колони Person-Months, у оквиру обрасца F1a Project description part A се уноси број ефективних месеци ангажовања на пројектним активностима у оквиру датог радног пакета за све чланове тима који су укључени у имплементацију тог радног пакета укупно.</p> <p>У образац гантограма се уносе проценти ангажовања чланова пројектног тима на месечном нивоу током реализације пројекта, на основу чега се рачуна укупан број ефективних месеци за датог члана тима, па и за све чланове тима укупно. Ови износи треба да се поклапају за износима из обрасца буџета (за чланове пројектног тима из прве групе).</p>
19.	<p>Да ли се сматра трансфером знања када истраживач из дијаспоре одобри приступ и коришћење патента чији је носилац, али да то не обухвата пренос технологије производње и права производње патентираног производа? Да ли је овакав предлог у складу са позивом?</p>	F1a Project description part A	<p>Фонд за науку није у могућности да у фази отвореног јавног позива даје мишљење о предлогу пројекта.</p> <p>Наведено ће бити предмет стручне евалуације.</p>
20.	<p>Уколико је у оквиру Table 1.2.1 Ethics issues table једини одговор Yes на питање "Does this activity involve the development, deployment and/or use of Artificial Intelligence-based systems?", да ли онда треба да се достави мишљење етичког комитета?</p>	F1b Project description part B	<p>Потребно је да се о овом питању консултујете са етичким одбором НИО.</p> <p>Етичка сагласност и друге дозволе достављају се уколико су примењиве на пројекат.</p> <p>Процена везана за етичке сагласности ће бити саставни део стручне евалуације предлога пројеката.</p>

Отворена врата – 8. март 2024. године

<p>21.</p>	<p>Ако члан тима из дијаспоре долази у Србију да обави неки посао, да ли је дозвољено платити му само пут и смештај или поред тога он може имати и неку накнаду? Уколико је то могуће, да ли тај износ треба писати само у одељку Индиректни трошкови – Bench fee или негде друго? Збуњује ме објашњење да та накнада треба бити приказана као трошак Носиоца или Учесника пројекта из РС, а у обрасцу за буџет у оквиру Индиректних трошкова постоји ставка Bench fee.</p>	<p>F2 Budžet projekta - Budget</p>	<p>Трошкови доласка чланова тима из Друге групе у Републику Србију и боравка до највише два месеца зарад реализације пројектних активности се могу планирати на један од следећа два начина:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. категорија Трошкови путовања - за финансирање превоза на релацији земља запослења - Република Србија, смештаја и боравка (дневница) или 2. категорија Трошкови путовања - за финансирање превоза на релацији земља запослења – РС и категорија Трошкови услуга и подизвођача - за финансирање рада и ангажовања на реализацији пројектних активности и размену знања за време боравка у Републици Србији по основу уговора о раду/делу који је склопљен између НИО учеснице пројекта из Републике Србије и члана тима из Друге групе који је ангажован по овом основу. <p>У складу са Актом програма ДИЈАСПОРА 2023, у оквиру буџетске категорије Индиректни трошкови предвиђена је накнада НИО из иностранства на којој су запослени чланови пројектног тима из Друге групе за трошкове у вези са реализацијом пројектних активности (bench fee).</p> <p>Потребно је да накнада НИО из иностранства буде приказана у Буџету пројекта као трошак Носиоца пројекта или једног од Учесника пројекта из Републике Србије, уз јасну назнаку да је реч о трошку накнаде НИО из иностранства (bench fee). То значи да, уколико Ваш пројекат буде одобрен за финансирање, Фонд за науку РС ће извршити уплате према одобреном буџету пројекта у динарима, на наменске рачуне НИО Учесница пројекта из Републике Србије. Надаље, НИО Учесница пројекта на чији наменски рачун буду исплаћена средства намењена за bench fee (накнада за инострану НИО Учесницу пројекта) биће у обавези да изврши пренос средстава НИО Учесници пројекта из иностранства.</p> <p>У оквиру картице Justification у обрасцу буџета пројекта (F2 Budget) потребно је унети спецификацију и образложење предложених трошкова за одређени износ за накнаду НИО из иностранства.</p>
------------	---	------------------------------------	---

Отворена врата – 8. март 2024. године

22.	Ангажовање спољних сарадника (експерата) у обрасцу Applicant info, треба изразити у календарским и ефективним месецима рада на пројекту. Да ли њихове месеце ангажовања треба представити и у Gantt Chart-у и где, пошто нема предвиђеног простора?	F3 Gantogram - Gantt chart	Процент ангажовања спољних сарадника на пројекту у оквиру позива ДИЈАСПОРА 2023 се не уноси у образац гантограма.
23.	У оквиру картице Team Meambers - First Group, тражи се идентификациони број истраживача. Да ли је то број са еНАУКА (IBI) или неке друге базе (e-cris)?	F4 Applicant Info	ИБИ (идентификациони број истраживача) је број који можете да преузмете са платформе еНАУКА.
24.	У оквиру поља "Is she/he a young researcher or an early career scientist" није могуће попунити за experianced researchers нити за full professors са адекватним одговором. Како да исправно то попунимо?	F4 Applicant Info	У случају да члан пројектног тима није млади истраживач ни истраживач на почетку каријере, оставите поље "Is she/he a young researcher or an early career scientist" празно.
25.	Колико је обавезно попуњавање свих поља за чланове пројектног тима из друге групе, у већини случајева они немају уговоре дефинисане датумима као код наших НИО?	F4 Applicant Info	Препорука је да попуните сва задата поља у обрасцу F4 Applicant Info. Уколико су уговори чланова тима из друге групе различито дефинисани, те не садрже датуме трајања уговора, оставите празна поља Employment contract start date и Employment contract end date (for fixed-term contract only).

Отворена врата – 8. март 2024. године

26.	У ком су односу calendar months (project engagement) у оквиру обрасца F4 Applicant Info и personal months из табеле 3.1.a у F1A документу?	F4 Applicant Info	<p>У обрасцу F4 Applicant Info у оквиру поља Project engagement (number of calendar months), потребно је да се унесе укупан број календарских месеци током којих ће дати члан тима бити ангажован на пројекту. У пољу Project engagement (number of effective months) потребно је да прикажете укупан број ефективних месеци ангажовања датог члана тима на пројекту, у односу на планирани проценат ангажовања током календарских месеци. Број ефективних месеци ангажовања на пројекту за сваког члана тима појединачно је потребно да одговара броју ефективних месеци приказаних у обрасцу гантограма и обрасцу буџета пројекта.</p> <p>У табели 3.1a у оквиру обрасца F1a Project description part A уносе се подаци који се односе на радне пакете. У колону Person-months потребно је да прикажете укупан број ефективних месеци свих чланова пројектног тима ангажованих на активностима у оквиру датог радног пакета.</p>
27.	Ако се користе електронски потписи, да ли је потребно да се користи и електронски печат или су електронски потписи важећи без печата?	F6 Joint statement of all participants (Заједничка изјава свих учесника)	<p>Печат је обавезан уколико га институција користи. Уколико институција не користи печат у свом пословању, могућ је само потпис лица овлашћеног за заступање НИО.</p> <p>Учеснице пројекта из иностранства оверавају документацију на начин и у складу са законском регулативом земље у којој су регистроване.</p>
28.	Да ли у образац Environmental and Social Risk Questionnaire мора унети своје податке и потписати и партнер из привреде (привредни субјекат из Србије) који је укључен на предлогу пројекта?	F9 Environmental and Social Risk Questionnaire	<p>Образац се попуњава у односу на цео пројекат и потписује се од стране Руководиоца пројекта и потписује и оверава од стране свих НИО учесница на пројекту, укључујући и НИО из иностранства.</p> <p>Партнери из привреде не потписују овај образац.</p>

Отворена врата – 8. март 2024. године

29.	Да ли ће се приликом евалуације предлога пројеката већи акценат стављати на чисто истраживачке пројекте или је циљ позива да се финансирају тзв. "capacity building" предлози пројеката (по угледу на HORIZON TWINNING позиве)?	Остала питања	Програм ДИЈАСПОРА 2023 подржава основна и примењена истраживања у свим научним областима. У поступку евалуације, предлози пројеката ће бити евалуирани у складу са критеријумима дефинисаним у члану 34. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023.
30.	Да ли је позната динамика извештавања током трајања пројекта?	Остала питања	Чланом 44. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023 дефинисана је динамика извештавања у оквиру овог програма. Руководилац пројекта је у обавези да Фонду за науку доставља информације о напретку пројекта на шестомесечном нивоу, годишњи извештај о напретку пројекта на крају сваке пројектне године, и Завршни извештај пројекта по завршетку реализације пројекта. За више детаља, погледајте члан 44. Акта програма.
31.	Да ли је потребно да НИО учеснице сачине и потпишу уговор и доставе га као пратећу документацију приликом подношења предлога пројекта иако нема учесника из привреде? Уколико треба, да ли уговор потписују само овлашћена лица сваке НИО или и сви учесници понаособ?	Остала питања	Уговор о партнерству се потписује са партнерима из привреде, овај уговор се доставља само у случају када је пројекат подржан од стране партнера из привреде. Потписнице Уговора о партнерству је потребно да буду све НИО учеснице и партнер на пројекту. Уговор о реализацији пројекта је заједнички уговор који припремају и потписују Учесници пројекта између себе. Овај Уговор није обавезно поднети приликом подношења пријаве предлога пројекта, већ се Заједничком изјавом - F6 Joint statement of all participants потврђује да су сви Учесници пројекта упознати са садржином и сагласни са моделом уговора о реализацији пројекта. Фонд за науку може тражити на увид модел уговора током административне провере или евалуације предлога пројекта.

Отворена врата – 8. март 2024. године

<p>32.</p>	<p>Да ли партнер може да буде научник из “друге” НИО који не жели да буде званично ангажован на пројекту али жели да пружи експертску подршку пројекту?</p>	<p>Питања постављена током отворених врата</p>	<p>Партнери из привреде из Републике Србије или иностранства, односно компаније могу да буду укључене у предлог пројекта у својству партнера на пројекту. Услови за укључивање партнера на пројекту дефинисани су чланом 11. Акта програма ДИСЈАПОРА 2023.</p> <p>Подршка од стране партнера из привреде се реализације у виду финансијског суфинансирања од стране привреде (препоручљиво), или подршке у виду других ресурса попут опреме, потрошног материјала, података, расположиве инфраструктуре за потребе реализације пројекта, или потребне додатне експертизе за реализацију одговарајућих активности.</p> <p>Партнери на пројекту могу бити компаније из Србије или иностранства, као и друга правна лица која су релевантна за реализацију теме пројекта. Партнери немају право на новчану накнаду из средстава буџета пројекта.</p> <p>Пројектни тим који има partnere на реализацији пројекта то доказује достављањем уговора.</p> <p>Фонд за науку није у могућности да у фази отвореног јавног позива даје мишљење или процењује испуњеност услова потенцијалних партнера на пројекту.</p> <p>Сврха и оправданост укључења партнера из привреде ће бити предмет оцене рецензента у фази евалуације пројектних предлога.</p> <p>Акт програма ДИЈАСПОРА 2023 дефинише могућност укључивања иностраних експерата у својству спољних сарадника. Тако, спољни сарадник може да буде искључиво лице из иностранства, а које испуњава услове дефинисане чланом 10. Акта програма. За више детаља, погледајте члан 10. Акта програма.</p>
------------	---	--	--

Отворена врата – 8. март 2024. године

			Уколико се планира укључивање научника из Републике Србије као члана тима на пројекту, то нужно значи и укључење НИО из Србије у којој је тај научник запослен као Учеснице пројекта.
33.	Да ли у Ф9 обрасцу у поље у које се уноси број запослених у НИО треба уписати и број запослених у НИО из иностранства?	Питања постављена током отворених врата	Пружањем одговора у обрасцу Ф9, потребно је да обухватите све НИО учеснице на пројекту, па тако и иностране НИО. Тако, у оквиру одговора на питање број 15. у оквиру PART III Basic information on the proposed project and the Applicant, потребно је да унесете број запослених у НИО из Републике Србије и НИО из иностранства.
34.	Да ли је потребно у оквиру bench fee специфицирати трошкове или само навести укупан износ?	Питања постављена током отворених врата	Видети одговор на питање број 21.

*У случају да имате додатних питања или су вам потребна додатна појашњења, можете нас контактирати слањем питања на адресу dijaspora2023@fondzanauku.gov.rs, или се путем упитника регистровати за учешће на следећим отвореним вратима.